

MITROPOLITUL NECTARIE
AL ARGOLIDEI

SFÂNTUL LUCA
tămăduitorul
bolilor de netămăduit

*Minunile Sfântului Luca al Crimeii
din zilele noastre*

Traducere din limba greacă
protopresbiter dr. Gabriel Mândrilă

editura
Σοφία

București

PROLOG

*„Un sigur lucru vă spun:
Sfinții sunt hotărâți să ne scoată din minți!”*

Unul dintre cele mai frumoase texte ce s-au scris vreodată despre iubire e fără îndoială capitolul al XIII-lea din *Epistola întâi către corinteni* a Apostolului Pavel, supranumită și „imnul iubirii”. Și cu toate că mulți îi știu conținutul, foarte puțini știu rațiunea, din ce pricină s-a scris. Diferite biserici locale se confruntau, cum era firesc, cu probleme și dificultăți. Apostolul Pavel și-a scris *Epistolele* din rațiuni catehetice și pentru a da un răspuns nenumăratelor probleme ce se iveau.

La fel s-a întâmplat și cu biserica din Corint, unde apăruseră diverse probleme interne, precum certuri, disensiuni, invidii. În capitolul al XII-lea Apostolul Pavel dă un răspuns acestor probleme. Ce așadar s-a petrecut?

În Biserica primară, Sfântul Duh a dat multe harisme minunate, de pildă, darul limbilor, al facerii de minuni, al vindecării, al profeției ș.a.m.d..

Însă printre corinteni apăruseră disensiuni și invidii privitor la care dintre harisme este cea mai importantă. Apostolul Pavel subliniază faptul că toate sunt harisme ale Sfântului Duh, fiind date spre zidirea Bisericii, care este asemenea unui trup: cu mai multe mădulare și organe ce lucrează armonios pentru ca trupul să poată funcționa. Dacă mâna sau ochiul se va revolta, atunci vom vorbi de un trup bolnav. Iată ce scrie el:

„Iar voi sunteți trupul lui Hristos și mădulare (fiecare) în parte. Și pe unii i-a pus Dumnezeu în Biserică: întâi apostoli, al doilea, proroci, al treilea, învățători; apoi pe cei ce au darul de a face minuni; pe urmă darurile vindecărilor, ajutorările, cârmuirile, felurile limbilor. Oare toți sunt apostoli, toți sunt proroci, toți învățători, toți au putere să săvârșească minuni? Toți au darurile vindecărilor? Toți vorbesc în limbi? Toți pot să tălmăcească? Râvniți însă la darurile cele mai bune. Și vă arăt încă o cale care le întrece pe toate”.

Voi toți, laolaltă, alcătuiți trupul lui Hristos și fiecare dintre voi este mădular al acestuia. De aceea, Dumnezeu a așezat pe fiecare într-o anumite poziție: pe locul dintâi, apostolii, pe locul al doilea, profeții, pe cel de-al treilea, învățătorii, apoi făcătorii de minuni, tămăduitorii, cei ce ajută în diferite situații, pe urmă cei ce știu să chivernisească, apoi cei ce vorbesc diferite feluri de limbi. Nu sunt cu toții nici apostoli, nici profeți, nici învățători. Nu sunt cu toții nici făcători de

minuni, nici vindecători, și nu toți vorbesc diferite limbi și nici nu știu cu toții să le și tâlcuiască. Râvna voastră trebuie îndreptată spre harismele cele mai de seamă. Și vă voi arăta calea cea mai înaltă.

Acestea sunt doar câteva dintre harismele pe care le-a dat Dumnezeu spre zidirea Bisericii. Apostolul Pavel însă isprăvește cu o frază-cheie: „Râvniți însă la darurile cele mai bune.”

Râvna voastră să se îndrepte spre harismele cele mai de seamă.

„Și vă arăt încă o cale care le întrece pe toate”. Și vă voi arăta încă o cale, mult mai înaltă.

Care este această cale? Calea iubirii. Și aici începe capitolul al XIII-lea – cunoscutul imn închinat iubirii.

Apostolul Pavel stăruie în capitolul al XIII-lea asupra unui fapt deosebit de însemnat, acela al iubirii fără de care toate harismele sunt zadarnice, ba chiar primejdioase pentru mântuirea noastră. În Predica de pe Munte Hristos este foarte clar: „Cei înzestrați cu harisme” stau în fața lui Hristos în ziua celei de-a doua Parusii și văd cum El Își întoarce fața de la ei. Protestează întrucât erau convinși de mântuirea „asigurată” lor.

„Nu oricine Îmi zice: Doamne, Doamne, va intra în împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu Celui din ceruri. Mulți Îmi vor zice în ziua aceea: Doamne, Doamne, au nu în numele Tău am proorocit și nu în numele Tău am

scos demoni și nu în numele Tău minuni multe am făcut? Atunci voi mărturisi lor: Niciodată nu v-am cunoscut pe voi. Depărtați-vă de la Mine cei ce lucrați fărădelegea”.

În Împărăția lui Dumnezeu nu va intra cel ce Îmi zice „Doamne, Doamne”, ci cel ce face voia Tatălui Meu ceresc. Mulți Îmi vor zice în Ziua Judecății: „Doamne, Doamne, oare n-am proorocit în numele Tău? Oare n-am scos demoni în numele Tău? Oare n-am făcut atâtea minuni în numele Tău?” Și atunci le voi răspunde și Eu: „Niciodată nu v-am știut. Plecați de la Mine cei ce luptați împotriva legii lui Dumnezeu” (Mt. 7, 21-23).

Au avut harisme, dar au abuzat, au profitat de ele, le-au uzurpat. Poate că făceau minuni, dar le lipsea iubirea. Iată ce învață Ioan Hrisostom: „Harisma nu este doar a unuia sau a altuia, ci prin firea ei aparține tuturor. Există însă o harismă ce prin natura ei vă aparține și este mai mare decât aceea a învierii morților ori a redării vederii orbilor. Care e aceasta? Iubirea” (E.P.E. 24, 28).

Când cineva, prin harul lui Dumnezeu, va dobândi această mare harismă a iubirii, poate muta și munții. Sfântul Maxim Mărturisitorul ne spune un alt mare adevăr: omul care a dobândit iubirea primește de la Dumnezeu și harisma săvârșirii de minuni. Sfinții nu caută acest lucru, fiindcă sunt smeriți și nu profită de pe urma darurilor lui Dumnezeu. Însă chiar la acești oameni smeriți, cum spunea Sfântul Paisie, harul vine

„în mod obligatoriu” spre a lucra „semne și minuni multe în popor” (F.A. 5, 12).

Pe temeiul acestor lucruri putem înțelege mai bine și harisma facerii de minuni a Sfântului Episcop și medic Luca. Acest sfânt contemporan L-a iubit pe Hristos, și-a jertfit cariera, averea, totul spre a se face mărturisitor al iubirii Lui. Și totodată l-a iubit și pe om, punându-se în slujba lui, cu o tăgăduire de sine și iubire de necrezut, fără deosebire. Harisma facerii de minuni s-a vădit încă din timpul vieții sale și cu mult mai mult în zilele noastre. Mă impresionează faptul că Sfântul Luca, fie cu ajutorul științei, fie al harului lui Dumnezeu a adus vindecare oamenilor, redându-le sănătatea, însă el însuși a suferit de nenumărate boli, mai ales în ultimii ani, când și-a pierdut vederea. Nu e cu adevărat tulburător faptul că omul care a dăruit atâtor oameni vederea să ajungă spre sfârșitul vieții orb? A făcut minuni pentru alții, nu și pentru sine. Iată ce le scria copiilor săi: „Am primit voia lui Dumnezeu de a rămâne orb până la sfârșitul vieții cu sufletul senin, recunoștință și încredere deplină în Domnul”.

Și n-a fost singurul. Mulți sfinți au săvârșit minuni pentru ceilalți, dar pe ei înșiși nu s-au tămăduit. De la Apostolul Pavel la Vasile cel Mare și până la sfinții contemporani nouă: Porfirie, Paisie, Iacob, Efrem. Sfântul Porfirie se ruga lui Dumnezeu să-l facă nu bine, ci bun. Sfântul Paisie, care

suferea cumplit, nu-I cerea lui Dumnezeu să-l facă bine, ci să ia asupra sa bolile și durerile celorlalți în suferință. Cu toții voiau să ia asupra lor durerea semenilor. Aceasta e marea minune! Căci, de multe ori, minune este și ceea ce nu e o minune! Și această atitudine a sfinților este o altă formă, prin excelență, de manifestare a iubirii lor.

În paginile ce urmează sunt consemnate faptele minunate trăite de câțiva dintre semenii noștri. Acestea sunt, uneori, impresionante, alteori, nu. Noi avem credința că Dumnezeu intervine de obicei discret și blând, „*ca o adiere ușoară de vânt*”. Nu vrea să impresioneze, nici să constrângă pe cineva să accepte intervenția Sa. Ne respectă libertatea și oferă posibilitatea, celui ce vrea, chiar de a tăgădui minunea. De a justifica o vindecare fără speranță, recurgând la noroc, natură, autovindecare ș.a.m.d..

Textele s-au păstrat în forma trimisă, recurgându-se la câteva corecturi gramaticale ș.a.m.d., fără a li se altera conținutul. Le-am lăsat oamenilor dreptul de a-și exprima în simplitatea lor experiențele personale și preaplinul inimii, odată cu recunoștința față de Dumnezeu și de Sfânt. Aceste scrisori și, totodată, dări de seamă se păstrează în arhiva noastră și din motive lesne de înțeles nu sunt menționate datele lor complete, ci doar inițialele numelor.

În încheiere, aș vrea să reamintesc că minunea este expresia iubirii lui Dumnezeu și chema-

rea de a răspunde iubirii Sale prin pocăință și întoarcerea la El. Altminteri, minunea nu are nici un rost. Când Hristos S-a întâlnit a doua oară cu slăbănogul pe care l-a vindecat, nu i-a îngăduit să se complacă în starea în care se afla, ci l-a prevenit: *„Iată că te-ai făcut sănătos. De acum să nu mai păcătuiești!”*. Dacă o intervenție taumaturgică nu-l conduce pe om la pocăință, la schimbarea itinerarului duhovnicesc, atunci poate să fie primejdioasă pentru mântuirea lui. Așa cum Sfântul Nectarie remarcă:

„Minunile sunt o cale prin care Dumnezeu îl îndeamnă pe omul rațional la cunoașterea ființei Sale dumnezeiești, a vocii Sale divine, spre a se întoarce către El; căci întru aceasta se află desăvârșirea pentru care omul a fost menit...”.

Nectarie, Mitropolitul Argolidei

În Návplio, 17 martie 2021,

pomenirea mutării moaștelor Sfântului Luca

„Cei ce caută minuni nu pricep că minuni se săvârșesc și astăzi. Viața ne este plină de minuni. Cei ce-și au ochii sufletului larg-deschiși și inima întoarsă spre El le văd. Însă cei ce-și au ochii închiși, urechile înfundate, inima pecetluită, nefind în stare să primească nici un adevăr, sunt neputincioși să vadă minunea. Inima lor nu ascultă cuvântul lui Dumnezeu, împotrivoindu-se poruncilor iubirii dumnezeiești. De multe ori, nu e deschisă decât spre păcat.

Din pricina asta și Domnul a spus «Pentru ce neamul acesta cere semn? Adevărat grăiesc vouă că nu se va da semn acestui neam». Domnul știe că, oricâte minuni ar săvârși, nu vor crede.

Cu toții cunosc minunile ce s-au săvârșit în ultimii ani. Nenumărați au fost martorii lor. Cei ce nu cred încearcă să și le lămurească în felul lor – științific. Vor, cu alte cuvinte, să explice ceva inexplicabil și suprafiresc pe temeiul legilor naturale și al logicii comune. Oricâte minuni li s-ar arăta, nu vor crede. Chiar de vor învia morții și li se vor arăta celor vii, nu vor crede.

«Nu dați cele sfinte câinilor, nici nu aruncați mărgăritarele voastre înaintea porcilor». De ce să facă Domnul minuni cu cei ce nu vor crede chiar și atunci când minunea va fi foarte clară și limpede? Unii ca aceștia nu vor crede fiindcă inima le e zăvrotă. Din această pricină nici Domnul nu săvârșește minuni cu ei.”

(Sfântul Luca)